

ÖSTERBOTTENS TIDNING

ledare & debatt

Ledarredaktionen: Lars Hedman (chefredaktör), tel 7848 441, Börje Hästbacka, Henrik Othman, Bengt Rönnback, e-post: otdebatt@ot.fi

Utmaning. Ska Timo Soini hålla samman sin skara efter valet?

Utfästelse utan värde

JAKOBSTAD
11.4.2011

Under den gångna veckan sägs Timo Soini (Sannf.) ha fått en gåva från ovan inför riksdagsvalet då Portugal kom med sin ansökan om hjälp till EU-kommissionen.

Sannfinländarna har från förr deklarerat att man inte kommer att godkänna att Finland deltar i den europeisk stödfonden, lika lite vill man bidra med riktat till Portugal.

Det ska mycket balansgång till om partiet ska ingå i nästa regering.

Över huvud taget kommer den sannolika regeringsmedverkan bli en svår sits för Sannfinländarna som har en

verklig utmaning i att uppfylla sina viktigaste vallöften i medverkan i vilken regeringskonstellation som helst.

Olyckskorpar har redan sett ett frö till partiets undergång i ett framgångsrikt val.

Landsbygdspartiets succé på 90-talet ledde till att partiet sprack.

Timo Soini vet emellertid att gardera sig. Enligt senaste numret av Suomen Kuvalehti har partiet av sina kandidater krävt en utfästelse om att inte hoppa av.

Den utfästelsen är inte värd pappret den är skriven på. Enligt grundlagen är kandidaterna ansvariga enbart inför sina väljare.

HENRIK OTHMAN
henrik.othman@ot.fi
7848 8460

KOLUMNEN

KARI KOSKELA

kari.koskela@ppa.inet.fi

Ta en funderare!

Då jag som 12-årig pojkspöling kom till Jakobstad kunde jag inte mycket svenska. Jag skäms nästan för detta faktum, för min far var svenskspråkig och dessutom flyttade vi till Jakobstad från Lovisa, där svenskan är huvudspråk. Men nu skäms jag inte längre, ty mina kunskaper i svenska språket har utvecklats enormt och jag vågar till och med kalla mig själv tvåspråkig. Och det är jag stolt över, för kunskaperna i svenska har öppnat nya möjligheter för mig att lyckas, och framför allt så har jag fått massor av nya vänner. För att inte tala om andra "visdomar" i livet. Förutom det bägge inhemska språken vill jag också tala andra språk. Och för att lära sig dem, så har svenska språket utgjort en solid grund.

Hur lärde jag mig det andra inhemska språket? Inte åtminstone i skolan, där vi manglade igenom grammatiken och där man betonade renligheten. Klart att undervisningen gjorde nytta, men svenska lärde jag mig på helt andra ställen. Fotbollen gjorde sin entré i den unga människans liv i slutet av 60-talet. Nästan alla mina vänner spelade fotboll och så gott som alla var svenskspråkiga. Det var bara att fara med och tala svenska. I början av 70-talet blev jag brandman. Då skulle man kunna båda inhemska språken ifall man skulle ha framgångar i branschen. Och som det senare framkommit, så har jag haft enbart nytta av mina kunskaper i svenska. I arbetslivet nådde jag en position som räddningsdirektör och inom fotbollen så reste jag runt om i Europa.

Jag har även varit med om att påverka samhället och i stadsfullmäktige i Jakobstad höll jag anföranden på båda språken. Till en början tyckte mina fullmäktigevänner att detta var en smula underligt. Det räckte dock inte alltför länge innan mitt sätt godkändes och en del av fullmäktigedamöterna började hålla sina anföranden på bägge språken. Bra så.

Jag tycker att dagens språkdiskussion har på något sätt fått underliga drag. För det första anser jag att man över huvudtaget talar och studerar språk alltför lite. Man borde ta sig en "funderare" inom skolundervisningen. Studierna borde göras roliga och i stället för grammatiken så borde tyngdpunkten ligga vid själva talandet. För det andra borde vi snabbt ändra våra attityder. Vi förlorar inte våra rötter, och ingen mister heller något, ifall vi kan och studerar språk. Hur skulle det vara om vi i fortsättningen skulle se de svenskspråkiga färdigheterna som en möjlighet? Vi slutar med att tala om "tvångssvenskan!" Det finns garanterat viktigare problem att lösa i vårt liv. Dessutom bör man även studera andra ämnen i skolan. Vare sig vi vill eller inte. Tyvärr har diskussionen i någon mån fått t.o.m. fanatiska drag. Det är tråkigt att följa med när även enkla saker politiserar. Och inte heller pressen i vår region beviljas "absolution."

I Karleby- och Jakobstadsregionen är tvåspråkigheten en naturlig sak. Vi berättar om våra möjligheter med glatt lynne och i en positiv anda. Jag tror att detta leder till ett bättre resultat än det att vi som nu, blånger på varandra.

Med andra ord: " – Voikaa hyvin och byri på svenska!"

Med tvåspråkiga hälsningar: Kari Koskela, emeritus räddningsdirektör

Runt om i världen pågår en intensiv forskning om riskerna kring strålningen från den trådlösa tekniken. Oberoende av telekombranschen påvisar forskningen att vi utsätts för stora hälsorisker.

FOTO: SCANPIX

Strålning ökar ohälsan

DEBATT

När får vi avbryta vårt deltagande i det pågående strålningsexperimentet, frågar en rad svenska forskare och debattörer.

Många oroar sig i dag för hur elektromagnetisk strålning från mobiltelefoner, mobilmaster och trådlösa nätverk påverkar vår hälsa. Men Strålsäkerhetsmyndighetens (SSMs) vetenskapliga råd slår nu i sin årliga rapport fast att det saknas bevis för att strålningen skulle vara farlig för hälsan.

Men efter 10 år är situationen en annan och därför uppmanar SSM samtidigt till att "för säkerhets skull" hålla mobilen på avstånd och att använda handsfree. "Det är framför allt viktigt för barn och ungdomar. För de kommer ju att använda mobiltelefon under mycket längre tid än vad dagens vuxna gör", säger Lars Mjönes, utredare vid SSM. Studier på djur har antytt att mikrovågor skulle kunna förstärka utvecklingen av tumörer som redan finns där av andra orsaker. Men rådet anser cyniskt att det krävs mer forskning för att säkert kunna konstatera ett samband.

Det anser dock inte lagen. I Sverige och Finland gäller den så kallade Försiktighetsprincipen. Försiktighetsprincipen är en del av EU-rätten och Europeiska kommissionen har meddelat riktlinjer för hur Försiktighetsprincipens tillämpning ska ske. Syftet är att komma tillrätta med problemet att åtgärder tidigare vidtogs för sent, först då riskerna för människors hälsa och miljön redan var vetenskapligt säkerställda. Enligt riktlinjerna ska en öppen riskbedömning ske, där graden av vetenskaplig osäkerhet redovisas så långt som det över huvud taget är möjligt.

Försiktighetsprincipen har dock satts ur spel av SSM och Strålsäkerhetscentralen (STUK), eftersom de under många år förtigt information om andra risker än de säkerställda. Bo G Pettersson som tidigare arbetade på Socialstyrelsen uppmanade dessutom kommunerna att vara försiktiga med Försiktighetsprincipen för att inte hindra utbyggnaden av den trådlösa mobilnätet och bredbandsnätet!

Utbyggnaden av 3G skedde för ungefär 7 år sedan – statistiken över den negativa hälsobilden skjuter fart

just i samband med denna utbyggnad. Sömnproblem, migrän, huvudvärk, depressioner, utbrändhet och stress anges vara några av de problem som ökar och när allt längre ner i åldrarna. Barn och ungdomar av i dag uppvisar sjukdomar som man normalt tidigare bara såg hos äldre och gamla. För fullt pågår nu dessutom utbyggnaden av 4G, som avger ännu mer strålning. Stockholm och Oslo är redan de första städerna i världen utrustade med 4G. Reklamen har invagat oss i tron om att fri surfning i varenda buske och grotta tillhör allemansrätten och att det skall vara lika självklart som att vi får plocka blåbär var vi vill. Men vi vill inte att folk skall plocka blåbär i våra trädgårdar eller hemma i våra sovrum! Än mindre vill vi låta oss bestrålas av den trådlösa tekniken, var vi än går och står.

Runt om i världen pågår en intensiv forskning om riskerna kring strålning från den trådlösa tekniken. Oberoende av telekombranschen, utan några som helst ekonomiska intressen, påvisar forskningen att vi utsätts för stora hälsorisker. Det talas om vår tids största "medicinska experiment". Telekombranschens forskare däremot erkänner sällan några risker. En ganska lätt ekvation att förstå. Ekonomisk makt är svaret.

» Vi vill inte att folk ska plocka blåbär i våra trädgårdar eller hemma i våra sovrum! Än mindre vill vi låta oss bestrålas av den trådlösa tekniken, var vi än går och står.

Precis sådan ekonomisk makt besatt tobaksindustrin för femtio år sedan. Många forskare och läkare talar för att detta kommer bli den största hälsoskandalen efter tobaksindustrins framfart en gång i tiden. Men kan vi verkligen acceptera att ekonomisk skall få gå före vår hälsa?

I allt fler allmänna lokaler och företag monteras trådlösa routers upp för att erbjuda alla fri uppkoppling. Skolor har hängt på utvecklingen och nästan varje svenskt skolbarn erbjuds

i dag en egen laptop att kunna surfa trådlöst på. Redan från första klass.

Inte är det många föräldrar som stannar upp och ifrågasätter om denna helt nya, aldrig tidigare beprövade teknik, verkligen är bra för barnen. Vi lutar blint på branschens lockande reklam om hur den trådlösa uppkopplingen ger oss frihet och låter oss ständigt vara tillgängliga. Vi gynnar hellre en miljard-industri än ser till våra barns framtida hälsa. Har vi slutat tänka själva?

I en vetenskaplig publikation av Orhan Bas och medarbetare, i den mycket ansedda tidskriften Brain Research, har de visat på förluster (!) av nervceller i hippocampus, den del av hjärnan där bl.a. kortidsminnet sitter, efter 1 månads (1 timme per dag) exponering för 900 MHz mobilstrålning. Är denna hjärnskada den enkla förklaringen till den mentala förvirring och det förnekande som råder just nu? Om man inte kommer ihåg det man läser eller hör så kan man ju aldrig inse behovet av försiktighet!

SSM och STUK rekommenderar ett gränsvärde från den tyska stiftelsen ICNIRP (International Commission on Non-Ionizing Radiation Protection), som alltså enbart skyddar mot sådana akuta värmeeffekter som redan är fullt säkerställda. SSM och STUK påstår att det inte finns något samlat vetenskapligt underlag som bekräftar att trådlösa kommunikationssystem (såsom GSM, 3G, 4G, Wimax, Wifi, DECT-telefoner, etc.) skulle kunna vara en hälsorisk, inte ens för våra barn eller gravida kvinnor.

Samma gåtfulla bedömning gör inte EU-parlamentet som, med hänvisning till de över 1 500 samlade vetenskapliga studierna i The Bionitiative Report, per den 4:e september 2008 angav att de rådande "föräldrade" gränsvärdena måste sänkas och att försiktighetsprincipen måste beaktas. Samtidigt uppmanades forskare att presentera förslag till nya gränsvärden.

Detta arbete har nyligen publicerats och visar på en helt annan verklighet än den föräldrade som SSM biter sig fast i. Det är mycket förvånande att våra svenska och finländska ansvariga myndigheter samtidigt förnekar att det finns en samlad vetenskaplig kunskap om hälsorisker! Är vi inte längre en del av EU?

Blindbocksleken med vår hälsa måste en gång för alla stoppas! Vi kräver därför att SSM och STUK tydligt tillkännager att det nuvarande referensvärdet endast säger vid vilken nivå vetenskapligt säkerställda akuta hälsoeffekter p.g.a. uppvärmning uppkommer, och därför helt saknar relevans vid prövningar av långtidseffekter samt icke-termisk påverkan enligt Försiktighetsprincipen. Vi kräver också att SSM, Socialstyrelsen och STUK följer EU-rättens krav på riskbedömningen. Vi kräver slutligen att regeringarna ger dessa myndigheter nya regleringsbrev där korrekt hänsyn tas till det internationella faktaläget samt till EU-rättens tydliga krav.

» Blindbocksleken med vår hälsa måste en gång för alla stoppas!

I samband med rättegångarna i Nürnberg efter andra världskrigets slut formulerades för första gången en offentlig etik kod för medicinska experiment som involverar människan, Nürnbergkodexen 1947. Här slogs bl.a. fast att informerat samtycke krävs och att riskerna för försökspersoner skall minimeras. Det framhölls att varje deltagare har rätt att när som helst avbryta sitt deltagande i ett experiment och att den som leder ett sådant skall avbryta det om det verkar troligt att en deltagare skadas.

När får vi avbryta vårt deltagande i det pågående strålningsexperimentet?

OLLE JOHANSSON
docent i neurovetenskap, Karolinska Institutet & gästprofessor, Kungl. Tekniska Högskolan, Stockholm

ANNIKA GULLBRANDSSON
medlem i Vågbyrtaren (www.vagbyrtaren.org), informatör för FEB (Elöverkänsligas Riksförbund; www.feb.nu)

MATS DÄMVIK
miljöjurist vid Juristfirman Unite, Kungsbacka

ÖRJAN HALLBERG
civling, Hallberg Independent Research, Farsta

KALLE HELLBERG
vd Maxicom AB, www.maxicom.se, Borås

LENA LINDQVIST
fd polisinspektör, Lingbo

» MERA DEBATT PÅ SISTA SIDAN!

1 annan åsikt

Avgörande omständigheter

» För bara ett tiotal år sedan hörde Elfenbenskusten – som är världens största kakaoexportör – till regionens mest välmående länder. Efter en kupp 1999 förändrades dock allt. Djupt rotad etnisk och religiös splittring underblåstes av populisterna som Gbagbo och mynnade ut i inbördeskrig. Det återstår att se om Ouattara kan bidra till att läka landets sår efter konflikterna. Att återhämtning är möjlig visar grannlandet Liberia, som under Ellen Johnson-Sirleafs styre inlett en lovande resa efter år av blodiga inbördeskrig. Fast i dagsläget ligger paralleller till ett annat land närmare till hands:

En akut kris där många dödas. Ett ovanligt enigt världssamfund.

En FN-sanktionerad militär insats i syfte att skydda civila.

En hänsynslös ledare som vägrar att avgå.

Likheterna med Libyen är påtagliga – men det är också skillnaderna.

Medan Elfenbenskusten närmar sig ett skifte vill makten verka motsvarande förändring i Libyen allt längre bort. Muammar Kaddafis styrkor fortsätter att rycka fram och rebellerna skyller nu Nato för att ha en för passiv roll.

Frustrationen är begriplig. Men försvarsalliansen vittnar om hur Kaddafitrupperna bytt taktik. De har civila bilar, gömmer stridsfordon i städer och använder mänskliga sköldar. Det kan leda till att Nato kör fast, varnar franske försvarsministern Alain Juppé. Blir det så finns inget skäl att skylla på FN-mandatet. Det kan inte gärna utvidgas till att omfatta regelrätt anfällskrig.

Om ivorianerna nu får en ny ledare medan libyerna får fortsätta dras med Kaddafi beror skillnaderna inte på FN, utan på omständigheterna.

Det är lätt att ha övertro på vad FN kan åstadkomma. Rättvist mot världssamfundet är det däremot inte.

SYDSVENSKA DAGBLADET

WEBBDEBATTEN

ÖT plockar ur den livliga debatten på vår webbplats. Delta även du på ot.fi.

Jakobstad ska få utvecklingsdirektör: Direktör? Gör det inte med en vanlig tjänsteman. Direktörer skall ju ha så höga löner. "läsaren"

Kan meddela att jag i mitt medborgarinitiativ inte kallar denne direktör. Jag talar mycket hellre om en utvecklingsresurs. Men utvecklingsresursen behöver få mandat och befogenheter att agera självständigt så därför är det enkelt att ty sig till direktör.

Vi skall inte skämmas över att bo i Jakobstad och inte heller gå med huvudet nere i marken. Det vi kan göra är att utveckla och bli bättre. Vi talar alltid om att det är så dyrt och visst är välfärden kostsam. Perspektivet att minska kostnaderna är det första vi tänker. Perspektivet att öka inkomsterna genom flera företag, mera människor och kapital är vårt för sök. Visioner? Man kan väl ha eller??? "Maffias Granroth"

Vi har väl tillräckligt med s.k. direktörer redan. Bena ut detta jobb åt var och en så behöver vi ingen ny högavlönad person. "brylles"

Nu är riksdagsvalet på slutrakan

Över 9000 österbottningar har testat sina åsikter mot kandidaterna i olika aktuella frågor. Är du ännu osäker på vem du skall rösta så kan du testa dina åsikter på...

www.ot.fi/kandidatattest